OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus
Innehållsansvar: Marie Movert, (marmo2), Utbildningsledare
Granskad av: Marie Movert, (marmo2), Utbildningsledare
Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

Giltig från: 2026-11-03
Giltig till: 2028-10-28

Trakeostomiutbildning på SÄS

Förändringar sedan föregående version

Nytt styrdokument

Sammanfattning

Riktlinjen beskriver organisation, ansvar och utbildningsutbud av trakeostomivård och hemventilator på SÄS.

Bakgrund och syfte

Syftet är att öka kunskapen om trakeostomi för att höja kvaliteten och ge förutsättningar för säkert omhändertagande av patienter med trakeostomi på SÄS och patienter som vårdas i hemmet inom delregionen.

Förutsättningar

Verksamhetschef ansvarar för att säkerställa att patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vården tillgodoses. Personal som handhar trakestomi och hemventilator ska ha nödvändig kompetens för att bedriva vården.

Målet är att ha minst en trakinstruktör inom varje verksamhetsområde och att all omvårdnadspersonal inom slutenvård samt de som vårdar patienter med trakeostomi och hemventilator i hemmet genomför utbildning en gång per år.

Utbildningar

Utbildningarna om trakeostomivård på SÄS bygger på train the trainer, vilket innebär att huvudinstruktörer utbildar instruktörer

centralt som i sin tur utbildar personal inom eget verksamhetsområde och enheten.

Andas hemma vänder sig främst till assistenter/omvårdnadspersonal/ närstående.

Utbildningsmål

Målet är säkert omhändertagandet av patienter med trakeostomi och hemventilator genom riktade utbildningar till medarbetare på SÄS och inom Närvårdsamverkan Södra Älvsborg.

Huvudinstruktörer i trakeostomivård på SÄS

Huvudinstruktörer är de medarbetare med särskild kompetens i trakeostomivård. De håller i trakinstruktörskurserna i samarbete med KTC. Huvudinstruktör representeras från följande verksamhetsområde:

- Kirurgi, ortopedi och öron-näsa-hals
- Kvinna och barn
- Anestesi, operation, intensivvård
- Neurologi, rehabilitering och nära vård

Utbildning för trakinstruktör-Instruktörsutbildning SÄS

Utbildningen hålls av huvudinstruktörer och riktar sig till medarbetare med intresse av att bli trakinstruktör inom sitt VO/enhet. Efter genomgången utbildning blir man trakinstruktör och förväntas hålla utbildningen Trakeostomivård inom sitt VO/enhet.

Utbildningen hålls 4 ggr/år och anmälan görs i regionkalendern.

Utbildning för vårdpersonal- Trakeostomiutbildning

Utbildningen hålls av trakinstruktörer och vänder sig till all vårdpersonal som arbetar med trakeostomivård.

Utbildningen Trakeostomivård på SÄS planeras och administreras av trakinstruktörer inom eget VO/enhet. Målet är att all vårdpersonal som vårdar patienter med trakeostormi erbjuds utbildningen i sin helhet, ca 4 timmar en gång. Därefter bedömer varje enhet behovet av

repetitionsutbildning där delar av utbildningen hålls.
Trakinstruktören tillsammans med vårdenhetschef ansvarar för att planera kompetensutveckling i trakeostomivård efter behov.

Utrustning och material

Lokal och material finns att boka på Kliniskt träningscentrum - KTC - Södra Älvsborgs Sjukhus.

Utbildningsmaterial finns under fliken Trakeostomivård på SÄS på Kliniskt träningscentrum - KTC - Södra Älvsborgs Sjukhus.

Andas Hemma

Andas Hemma är en utbildning som främst riktar sig till assistenter/omvårdnadspersonal/närstående som tar hand om personer med livslång trakeostomi och ventilatorbehandling.

Syfte är att säkra livsuppehållande ventilation utanför sjukhusmiljö.

Andas hemma utbildning erbjuds fyra gånger per år för både nya och etablerade assistenter/omvårdnadspersonal/närstående.
Utbildningen Andas hemma pågår en heldag.

Manual till personalansvarig utanför sjukhuset Andas Hemma REV

Uppföljning

Kliniskt träningscentrum ansvarar för att registrera de som gått Instruktörskurs i trakeostomivård på SÄS och erbjuda instruktörsnätverksträffar 1 gång/år.

Anmälan sker via Utbildningar KTC - Södra Älvsborgs Sjukhus.

Relaterad information

1. TrakInstruktörskurs SÄS 2025-2026.pptm

- Trakeotomi - från anläggning till dekanylering
- Delregional rutin vid behandling med enbart trakeostomi eller trakeostomi med samtidig hemventilator ocheller hostmaskin för vuxna.pdf
- Kliniskt träningscentrum - KTC - Södra Älvsborgs Sjukhus.

Arbetsgrupp

Maria Hermansson, utbildningsledare, SÄS

Marie Movert, utbildningsledare, SÄS

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Marie Movert, (marmo2), Utbildningsledare

Granskad av: Marie Movert, (marmo2), Utbildningsledare

Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

Dokument-ID: SAS9642-738863596-888

Version: 1.0

Giltig från: 2026-11-03

Giltig till: 2028-10-28